

Asia: VN/24182/2023

Eläinsuojelurikosten rangaistukset ja eläintenpitokielto - Arviomuistio

Näkemyksenne eläintenpitokiellon käytön lisäämisestä ja kiellon keston pidentämisestä?

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Pidän perusteltuna esitystä, jonka mukaan eläintenpitokielloa koskevaa sääntelyä muutettaisiin niin, että eläintenpitokiellon määrääminen olisi pääsääntö myös perusmuotoisesta eläinsuojelurikoksesta tuomittaessa ja katson, että tämä lähtökohta vastaisi nykytilannetta paremmin eläintenpitokiellosta säädettäessä esitettyä lainsäätäjän tarkoitusta. Pidän myös perusteltuna, että sääntelyyn sisällytetään kuitenkin poikkeamismahdollisuus tilanteessa, jossa määräämättä jättämiselle on painavia/erityisiä syitä. Pidän perusteltuna, että poikkeamismahdollisuus säilytetään myös törkeästä eläinsuojelurikoksesta tuomittaessa tapauksessa, jossa kiellon määräämättä jättämiselle on erityisen painavia syitä. Arviomuistiossa tarkastellun oikeuskäytännön perusteella tämän poikkeamismahdollisuuden soveltaminen on ollut tarkoituksensa mukaisesti poikkeusluonteista, eikä sääntelyn muuttamiselle tältä osin ole siksi esitetty perusteita.

Pidän perusteltuna myös sitä, että kiellon vähimmäiskesto pidennetään liiketoimintakiellon vähimmäiskesto vastaavasti kolmeen vuoteen. Kiellon porrastamista niin, että vähimmäiskesto olisi törkeän tekemuodon kohdalla pidempi kuin perusmuotoisen eläinsuojelurikoksen kohdalla, en sen sijaan varauksettomasti kannata. Tapauksissa, joissa teko katsotaan törkeäksi teon kohteena olleiden eläinten huomattavan suuren määrän tai teolla tavoitellun huomattavan taloudellisen hyödyn perusteella, kiello todennäköisesti kohdistuu perusmuotoisia eläinsuojelurikostapauksia useammin henkilöön, jolla eläintenpidossa on kyse elinkeinonharjoittamisesta, jolloin lyhyelläkin eläintenpitokiellolla voi olla huomattavat vaikutukset henkilön talouteen ja elinkeinotoimintaan.

Näkemyksenne eläintenpitokiellon rikkomisesta säädetyn rangaistusasteikon muuttamisesta?

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Pidän eläintenpitokiellon rikkomisen rangaistusasteikon muuttamista esitetyllä tavalla ja esitettyä rangaistusasteikkoa perusteltuina.

Edellä mainituille toimenpiteille mahdolliset vaihtoehtoiset keinot?

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Esitettyjen rikoslainsäädännön ohella myös eläinsuojeluvalvonnan ja eläintenpitokieltojen valvonnan tehostamistoimet ovat eläinten suojelun kannalta tarpeellisia.

Muita huomioita

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Arviomuistiossa ei esitetä eläinsuojelurikosten tunnusmerkistöjä tai rangaistusasteikkoja muutettavaksi. Mitä rangaistusasteikkojen muuttamiseen tulee, pidän tätä lähtökohtaa ja arviomuistion kannanottoja hyvin perusteltuina. Pitäisin kuitenkin perusteltuna sitä, että uudistuksen yhteydessä arvioitaisiin törkeää eläinsuojelurikosta koskevan säännöksen muutostarpeita. Arviomuistiossa esitetyn oikeuskäytännön perusteella törkeää eläinsuojelurikosta koskevassa säännöksessä mainitut kvalifiointiperusteet eivät riittävässä määrin kata tilanteita, joissa on kyse sellaisesta yksittäisen eläimen/yksittäisten eläinten vakavasta hoidon laiminlyönnistä tai jopa näännäyttämisestä, joka aiheuttaa eläimelle merkittävää kärsimystä. Nykyisen soveltamiskäytännön taustalla lieenee ainakin osin se, että säännökseen otettu raakaa tai julmaa tekotapaa koskeva kvalifiointiperuste on sama kuin eräissä henkeen ja terveyteen kohdistuvissa rikoksissa, mikä on omiaan suuntaamaan säännöksen soveltamista törkeille henkeen ja terveyteen kohdistuville rikoksille tyypilliseen aktiiviseen fyysiseen väkivaltaan. Törkeää eläinsuojelurikosta koskevan säännöksen soveltamisalan laajentaminen johtaisi myös rangaistuskäytännön ankaroitumiseen, jos aiempaa useampi rikos tulisi tuomittavaksi törkeänä eläinsuojelurikoksena.

Minna Kimpimäki
Lapin yliopisto